

# ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса





*VI Всеукраїнська науково-практична  
конференція  
студентів та молодих вчених*

*Програма та матеріали виступів учасників*

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ  
НАУКОВІ СТУДІЇ*

**Кіра Білоусова** – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філософія», спеціальність 033 «Філософія»  
*Університет Ушинського, м. Одеса, Україна*

## МЕТАФІЗИКА ЛЮБОВІ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ КАНТА

Філософія любові та філософія кохання виступає надзвичайно дискусійною та обговорюваною темою в працях філософів та вчених які досліджують дану тематику. Почуття кохання (сердечної прихильності) та почуття любові (глибокої відданості до чогось або когось) розглядається через призму сукупності інших почуттів які сформувалися в свідомості людини за всі часи її існування на Землі.

Любов походить від витоків людського існування: духовна безпека та рівновага, здібності та таланти закладені материнською любов'ю з дитинства. У різні часи поняття кохання мало специфічні інтерпретаційні риси. Насправді, кожен філософ по-різному ставився до своєї думки, і є багато прикладів розуміння цього явища [1].

Так, Іммануїл Кант вважав, що любов – це головний обов'язок людей один перед одним. Він розрізняв два види кохання: «практичне» та «ненормальне». Говорячи про практичну любов, Кант мав на увазі любов, яка є чуттєвою любов'ю до Бога або ближнього, і до патологічної любові [2, с.627].

У цьому плані Кант розглядає любов як позаморальне явище. Емпірична любов є, на його думку, спонтанне почуття симпатії до іншого індивіда, що свідчить про піднесений характер людської натури.

Проте любов-схильність як така не може вважатися етичною вимогою. По-перше, любов-симпатія, як і моральні почуття загалом, є випадковим і неусвідомленим психічним поривом. Вона може призвести до гетерономії волі, зумовленості вчинків індивіда емпіричними причинами. Любов є стихійне та суб'єктивне блаженство людської душі. Вона може бути основою для загального морального законодавства.

Також, цікава думка про відношення до любові зустрічається у східно-філософських вченнях, а саме. Китайський філософ Лао цзи, наголошував, що істина без любові робить людину критичною, виховання без любові породжує суперечності, уклад життя без любові робить людину дріб'язковою, предметні знання без любові роблять людину завжди правою, володіння без любові робить людину жадібною, а віра без любові робить людину фанатиком. «Горе тим, хто скупий на любов. Навіщо жити, якщо не для того, щоб любити?» [3, 25].

Так, кохання – таке ж важливе почуття як і совість, честь, розум, свобода. Появу кохання з будь-якої причини (наприклад, краси, розуму, сили тощо) неможливо пояснити словами, тому що якби такі причини дійсно відігравали

таку роль, то не було б кохання, а лише його наслідування. У світі завжди є сотні, а то й тисячі людей, які красивіші, розумніші, сильніші, і не завжди можна зрозуміти, чому ми обрали саме цю людину, а не іншу. Кохання завжди чомусь пояснюється, і кожна людина щиро вірить, що друга половинка найкрасивіша і найрозумніша.

Що стосується любові до людей у філософії Канта, слід відзначити його ставлення до людських нахилів у етиці. Етика Канта, орієнтована на обов'язок, часто протиставляє обов'язок самолюбіві як формі схильності. Кант наполягає на тому, що моральний закон вимагає, щоб люди діяли заради обов'язку, а не за бажанням.

У «Метафізиці моралі» Кант борюється з проблемою, пов'язаною з обов'язком любити. Тут він стверджує, що любов у сенсі насолоди від досконалості інших людей (*amor complacentiae*) є почуттям і тому не може виступати як обов'язок. Але доброзичливість – це обов'язок. Кант вважає, що чеснота доброзичливості часто називають любов'ю, але це невірне використання цього терміну.

Спираючись на різні погляди, ми можемо сформувані особливе визначення любові. Кохання - це не тільки феномен людського існування, але й щось високе, трансцендентне, священне. Без кохання неможливо жити, тому що це один з найважливіших аспектів життя. Кохання тісно пов'язане з дружбою, і тому люди іноді сприймають дружбу як любов і, навпаки, любов як дружбу [4, с. 240].

Тобто, любити - це значить жити в прямому сенсі цього слова. Часто люди (хоча і несвідомо) розуміють, що живуть лише тоді, коли люблять, що тільки кохання вириває їх з монотонного механічного повторення повсякденного життя. До кохання, як і до людини, потрібно ставитися з великою відповідальністю. Дотримання певних соціальних та особистих норм.

В платонівському діалозі «Федр», Сократ звертає увагу на те, що любов – це в своєму роді хвороба. Тому, що при хворобі людина сильно міняє свою свідомість, так відбувається й тоді коли людина відчуває почуття любові. Коли людина хвора, то вона починає переживати за свій стан здоров'я, а от коли вона відчуває любов, то зосереджується на предметові любові, тобто на тій людині, яку любить [5, с.140].

Так, Сократ розділяє любов на «любов по душі» «любов по тілу» в своєму діалозі «Евтифрон». Давньогрецький філософ вважає, що «любов по тілу – швидкоплинна і проходить досить швидко в порівнянні з душевною любов'ю, яка триває доти, доки ти прагнеш чогось більшого (досконалості)».

Отже, любов займає центральне місце у великій людській драмі вибою почуттів. Ця постійно присутня, захоплююча, але невловима сила формує наше життя, нас самих, наші прагнення і, звичайно, наші стосунки з іншими. Любов навіть знаходить свій шлях до наших тривог, наших оман, наших надій і наших найбільших зусиль із самовдосконалення. Погляди різних філософів на проблематику кохання в філософії дають змогу зрозуміти що, кохання це най

влична сила почуттів між людьми, яка невпинно продовжує зростати та розвиватися разом з людиною.

#### Список використаних джерел:

1. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: моногр. : авт. колектив : О. М. Рудакевич, Тернопіль, 2015. 256 с.
2. Аткинсон Р. Л. Введение в психологию. Учебник для студентов университетов / В. П. Зинченко, А. И. Назарова: «ПроймЕВРОЗНАК», 2003. 672 с. Жулай В. Дія та протидія любові в суспільних відносинах Філософська думка. 2002.
3. Петрушенко В.Л. «Філософія навчальний посібник». Львів «Новий світ 2000». 540с.
4. Лібанова Е. М. Молодь та молодіжна політика в Україні: соціально-демографічні аспекти Київ.: Ін-т демографії та соц. досл. ім. М. В. Птухи НАН України, 2010. 248 с.
5. Додонов Б. І. У світі емоцій. Київ: Видавництво політичної літератури України, 1987. 140 с.

**Анна Бохонок** – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, ОПП «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Ірина Замкова** – докторка економічних наук, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування

*Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна*

### ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТИ ПРЕМІЯ ДО СВЯТКОВИХ ДНІВ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних виплат підприємства, установи та організації встановлюють у колективному договорі. Це передбачено ст. 97 КЗпП та статтею 15 Закон України «Про оплату праці» [1].

Питання щодо виплати премій роботодавець самостійно вирішує з профспілкою. Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» виборний орган первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі, організації разом з роботодавцем вирішує питання оплати праці, в тому числі й премій, винагород та інших заохочувальних і компенсаційних виплат [2].

Структура заробітної плати визначається відповідно до ст. 2 Закону України «Про оплату праці», а саме:

- основна заробітна плата;
- додаткова заробітна плата;
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Додаткова заробітна плата — винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені